

20 Pensionsförsäkringar och pensionssparkonton

20.1 Pensionssparande

Pensionssparande med avdragsrätt kan ske betalning av avgift (premie) på pensionsförsäkring (P-försäkring) och genom inbetalning på pensionssparkonto (P-sparkonto) i det individuella pensionssparandet (IPS). P-försäkringen och P-sparkontot ska ägas av den skattskyldige. För den som har inkomst av tjänst görs avdraget inte under inkomst av tjänst utan som allmänt avdrag. För näringsidkare görs avdraget i näringsverksamheten. Avdrag kan också undantagsvis förekomma i inkomstslaget kapital. Se vidare kapitel 21.

Från vissa nedan berörda regler kan undantag medges efter ansökan från den skattskyldige. Sådan dispens medges av skattemyndigheten. Beslutet får överklagas till RSV.

20.2 Pensionsförsäkring

20.2.1 Pensionsförsäkring eller kapitalförsäkring

En försäkring som har tagits på någons liv kan enligt IL:s terminologi vara antingen en kapitalförsäkring (K-försäkring) eller en P-försäkring. Med K-försäkring förstås annan livförsäkring än P-försäkring. Också en försäkring som uppfyller villkoren för en P-försäkring anses som en K-försäkring om så bestäms när försäkringsavtalet ingicks (58 kap. 2 §). P-försäkring kan också avse någons arbetsförmåga (sjukpensionsförsäkring).

Kostnaden för K-försäkringspremier är inte avdragsgill. Utfallande belopp från K-försäkringar är skattefria (8 kap. 14 § IL).

Kostnader för P-försäkringspremier är, inom vissa ramar, avdragsgilla vid taxeringen. Belopp som faller ut på P-försäkringar är alltid skattepliktiga. Detta gäller även om den skattskyldige eller, beträffande tjänstepensionsförsäkringar, arbetsgivaren, på grund av begränsningsreglerna m.m. (se nedan) inte har fått avdrag för hela den P-försäkringspremie som har betalats.

För att en försäkring ska betraktas som P-försäkring ska vissa grundläggande villkor för försäkringen vara uppfyllda. Bestämmelserna om dessa villkor utgör IL:s kvalitativa regler. Reglerna

återfinns i 58 kap. 4-16 §§ IL. För P-sparkonto finns motsvarande regler i 58 kap. 22-31 §§ IL.

Vissa beloppsgränser gäller i fråga om avdragsrätten för premierna för P-försäkring och inbetalningar på P-sparkonto. Bestämmelserna om dessa gränser utgör IL:s kvantitativa regler. Dessa återfinns i 59 kap. 2-17 §§ IL.

Pension

Med pension avses enligt 10 kap. 5 § IL ersättningar som betalas ut

- enligt lag som inkomstpension, tilläggs pension, premiepension, garantipension och folkpension
- på grund av tidigare tjänst på annat sätt än genom försäkring
- på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring
- från pensionssparkonto.

Avtalets omfattning

En P-försäkring får inte medföra rätt till andra försäkringsbelopp än ålders-, sjuk- eller efterlevandepension. P-sparkonto får avse ålders- och efterlevandepension.

Utländska försäkringar

Huvudregeln är att P-försäkringen ska vara meddelad i en i Sverige bedriven försäkringsrörelse som beskattas enligt IL eller enligt lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel. Försäkring som tecknats utomlands anses dock (fr.o.m. 1998 års taxering) som pensionsförsäkring om den

- Huvudsakligen avser ålders-, sjuk- eller efterlevandepension
- Tecknats när den försäkrade var bosatt utomlands och den försäkrade där medgivits avdrag eller motsvarande skattereduktion för premierna, eller
- är en försäkring som arbetsgivaren betalat premier för och som har samband med att den försäkrade hade sitt huvudsakliga förvärvsarbete utomlands och att arbetsgivarens betalning inte räknas som förmån för anställda vid beskattning i arbetslandet i fråga (om det inte ges ett motsvarande avdrag)
- tecknats år 1997 eller senare eller om försäkringen är tecknad före 1997 men att den skattskyldige begär att försäkringen ska bedömas enligt reglerna för försäkringar tecknade 1997 eller senare.

Beträffande försäkringar tecknade fr.o.m. 1997 är alltså reglerna tvingande. Beträffande äldre försäkringar, som uppfyller förutsättningarna i övrigt, kan den skattskyldige välja om en försäkring ska anses som P-försäkring eller ej. Har försäkringen en gång ansetts som P-försäkring kan den inte återgå till att vara K-försäkring. Som ovan har nämnts är huvudregeln att en P-försäkring ska vara meddelad i en i Sverige bedriven försäkringsrörelse för vilken skattskyldighet föreligger i Sverige. Det kan vara ett svenskt försäkringsbolag men även ett utländskt sådant som etablerat ett fast driftställe i Sverige. Det sagda innebär att alla liv-

försäkringar som inte är meddelade i försäkringsrörelse i Sverige enligt IL anses som K-försäkringar, såvida de inte enligt de regler som gäller fr.o.m. 1998 års taxering anses som P-försäkringar eller också fått dispens. Beträffande utländska försäkringar tecknade före år 1976 finns särskilda övergångsregler. Se 2 kap. 6 § och 16 § ILP samt avsnitt 21.3. För utfallande belopp på utländska försäkringar som anses som P-försäkringar enligt de nya reglerna fr.o.m. 1998 års taxering finns ett undantag från skatteplikten. Om och i den utsträckning den skattskyldige kan visa att han inte haft rätt till avdrag för sina inbetalningar alternativt förmånsbeskattats för arbetsgivares inbetalningar utan att medges ett motsvarande avdrag ska utfallande belopp inte beskattas, varvid försäkringen i princip betraktas som en kapitalförsäkring. Betr. Utländska försäkringar och EG-rätten hänvisas till RSV:s Handledning för internationell beskattning.

Dispens från skattemyndigheten

Skattemyndigheten kan ge dispens i det enskilda fallet, fr.o.m. 1998 års taxering i det fall de nya reglerna inte är tillämpliga. Bestämmelserna om dispens finns i 58 kap. 5 § IL. Någon motsvarighet finns inte betr. utländsk motsvarighet till P-sparkonto .

Dispensregeln innebär att skattemyndigheten kan förklara att en utländsk försäkring ska anses utgöra en P-försäkring i skattehänseende, dvs. att avdrag medges för premier samtidigt som utfallande belopp är skattepliktiga. Efter en sådan förklaring kan försäkringen inte övergå till en K-försäkring igen. P-sparkonto kan öppnas bara i svenskt pensionssparinstitut eller i utländskt instituts filial i Sverige.

Enligt förarbetena ska dispensprövningen inriktas på tre huvudfrågor nämligen

- försäkringsvillkoren,
- sökandens personliga omständigheter, förhinderande av obehöriga skatteförmåner.

Försäkringsvillkoren

Försäkringsvillkoren ska vara sådana att de i huvudsak överensstämmer med IL:s kvalitativa krav. Om en utländsk försäkring innehåller vissa förmåner av K-försäkringsnatur kan detta dock godtas. Som en allmän riktlinje gäller att minst 75 % av premierna ska avse förmåner som är förenliga med svensk P-försäkring. Det ska tillmätas betydelse om försäkringen får pantsättas, belånas eller återköpas men möjligheten härtill utgör inte något absolut dispenshinder om förhållandena i övrigt är sådana att dispens är starkt motiverad.

Personliga förhållanden

Försäkringen ska täcka ett verkligt pensioneringsbehov. Starka sakliga skäl ska tala för att den utländska försäkringen kommer att vidmakthållas under den skattskyldiges vistelse här i landet. Det ska vidare framstå som naturligt att sökanden har det pensionskydd, som försäkringen avser, i utlandet och inte i Sverige.

Skattemyndigheten gör vid denna prövning en helhetsbedömning av sökandens situation. Sökandens nuvarande och tidigare arbetsförhållanden, ålder, medborgarskap, familjesituation, övriga pensionsskydd, anledningen till att försäkringen tecknats i utlandet, möjligheten att sätta försäkringen på fribrev och villkoren i samband därmed, m.m. påverkar således myndighetens bedömning. I de flesta fall när förutsättningarna för en dispens finns behövs dock inte denna utan de regler som gäller fr.o.m. 1998 års taxering, att försäkringen anses som pensionsförsäkring, är tillämpliga..

En i Sverige bosatt person som varken har varit bosatt eller arbetat i utlandet eller som nu arbetar i utlandet saknar möjlighet att få en utomlands tecknad försäkring förklarad för pensionsförsäkring.

När det är fråga om en socialförsäkring har det faktum att Sverige slutit ett s.k. trygghetsavtal med ifrågavarande stat inte ansetts utgöra hinder mot att dispens ges.

Obehöriga skatteförmåner

Om det föreligger risk för

- att sökanden får avdrag både i Sverige och i något annat land, eller
- att utfallande belopp inte kommer att beskattas i något land

ska dispens inte ges, även om försäkringsvillkoren och de personliga förhållandena är sådana att dispens skulle kunna ges.

Se vidare prop. 1979/80:68 s. 21f, 1993/94:85 s. 46 och 1995/96:231 s. 44 f.

Skatt på vissa premiebetalningar

På premiebetalningar avseende utländska personförsäkringar skulle fr.o.m. 1991 t.o.m. 1996 betalas en särskild skatt. Denna hade formen av en punktskatt. Skattesatsen var 15 % av premien.

Fr.o.m. 1998 års taxering gäller nya regler om avkastningsskatt på utländska livförsäkringar. Se kapitel 42 Avkastningsskatt på utländska försäkringar.

20.2.2 Tjänstepensionsförsäkring

För att en tjänstepensionsförsäkring ska anses föreligga ska den ha tagits i samband med tjänst (58 kap. 7 § IL). Vidare ska den försäkrades arbetsgivare ha åtagit sig att svara för betalning av *hela* avgiften. Vanligast är att arbetsgivaren tecknar försäkringen, är försäkringstagare, varvid att den anställde ska vara försäkrad och förmånstagare. Arbetsgivaren måste dock inte vara försäkringstagare utan den anställde och försäkrade kan själv vara detta förutsatt att försäkringen har samband med tjänst och att arbetsgivaren åtagit sig att betala samtliga avgifter/premier. En försäk-

ring till förmån för en anställds efterlevande som tagits efter det att den anställda avlidit utgör en tjänstepensionsförsäkring om arbetsgivaren har åtagit sig att betala hela avgiften.

P-sparkonto kan inte användas för tjänstepension.

20.2.3 Den försäkrade

Försäkringstagare är den som har tecknat försäkringen. Den försäkrade är den på vars liv försäkringen tagits, eller, i fråga om sjukpension, den vars arbetsförmåga försäkringen gäller.

Försäkringstagaren och den försäkrade ska i regel vara samma person. Undantag görs då försäkringen avser

- tjänstepensionsförsäkring, om arbetsgivare är försäkringstagare
- efterlevandepension till barn i vissa fall, vissa dödsbon som försäkringstagare.

I det sistnämnda fallet krävs för premieavdrag dispens från skattemyndigheten.

20.2.4 Ålderspension

Bestämmelserna om ålderspension finns i 58 kap. 10-11 §§ och 24-26 §§ IL.

Åldersgräns

Ålderspension får inte börja betalas ut före 55 års ålder. Om det finns särskilda skäl får dock skattemyndigheten efter ansökan besluta att pension får börja utgå vid lägre ålder. Dispens behövs inte för den som har förtidspension enligt AFL. Det är därvid tillräckligt med en fjärdedels förtidspension. För person som har pension i form av sjukbidrag krävs dock dispens. Dispens om lägre pensionsålder kan endast ges avseende utbetalning av pension, inte vid tecknandet av pensionsförsäkring.

Livsvarig pension Temporär pension

Ålderspension får utgå så länge den försäkrade resp. pensions-spararen lever, livsvarig ålderspension. Den får också utgå under en viss tid, temporär ålderspension. En temporär ålderspension ska betalas ut under minst fem år. Om pensionsutbetalningarna ska upphöra när den försäkrade resp. pensions-spararen fyller 65 år räcker det med att pensionen ska utgå under minst tre år (36 månaders utbetalning). Avlider den försäkrade upphör pensions-utbetalningarna. Det finns alltså inte någon form av rättighet för efterlevande att uppbära ett tillgodohavande i försäkringen avseende ålderspension. Jämför dock vad som sägs om efterlevandepension. Behållning på pensionsparkonto tillfaller dödsboet efter pensions-spararen om förmånstagarförordnande saknas. Kontobehållningen ska då avskattas av dödsboet. Detta sker genom att värdet tas upp som inkomst av tjänst.

Beträffande temporär pension enligt allmän pensionsplan gäller

beträffande utbetalningstid det som anges i planen. Se vidare 20.2.12.

Inte sjunkande belopp Pensionen får inte utgå med sjunkande belopp under de fem första åren men väl med stigande belopp. Beträffande fondförsäkringar (unit linked) bortses från sådana beloppsändringar som föranletts av kursutvecklingen på fondandelarna (58 kap. 15 § IL). Beträffande pensionssparkonton med sparande i fondpapper eller inlåning i utländsk valuta bortses från kursutvecklingen på papperen resp. valutans (58 kap. 29 § IL). Bestämmelsen att pensionsbeloppen inte får sjunka under de fem första utbetalningsåren innebär bl.a. att en påbörjad utbetalning inte kan förlängas under de fem åren genom att beloppen sänks. Det är inte heller möjligt att göra t.ex. ett års uppehåll i utbetalningarna under de första fem åren.

Förmånstagare Förmånstagare får inte sättas in till någon annan ålderspensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring som ägs av arbetsgivare. Därvid ska förmånstagaren vara den försäkrade.

20.2.5 Sjukpension

Bestämmelserna om sjukpension finns i 58 kap. 12 § IL.

Sjukpension är en pension som utgår till en försäkrad som är arbetsoförmögen eller som har nedsatt arbetsförmåga. P-sparkonto saknar motsvarighet till sjukpension.

Varaktighet Sjukpension får utgå högst så länge den försäkrade är arbetsoförmögen eller har nedsatt arbetsförmåga. Sjukpensionen får upphöra tidigast fem år efter det att försäkringsavtalet träffats.

Periodiska utbetalningar Under utbetalningstiden bör sjukpensionen utgå periodiskt. Det finns däremot inte något krav på att pensionen ska utgå med lika stora belopp vid varje utbetalningstillfälle.

Pensionsbeloppen kan således minska efter hand.

Förmånstagare I fråga om sjukpension ska den, vars arbetsoförmåga försäkringen avser, vara den försäkrade. Betr. förmånstagare gäller samma som för ålderspensionsförsäkring.

20.2.6 Efterlevandepension

Bestämmelserna om efterlevandepension finns i 58 kap. 13-14 §§ och 27-28 §§ IL

Vad avses med efterlevandepension? Med efterlevandepension avses pension som efter den försäkrades resp. pensionsspararens död betalas ut till

1. person som varit den försäkrades resp. pensionsspararens make eller sambo
2. barn till den försäkrade resp. pensionsspararen eller person som varit dennes make eller sambo

- .3. efterlevande på grund av försäkring som har tagits av dödsbo, om skattemyndigheten har medgett detta (se 58 kap. 13 § IL)
- .4. efterlevande på grund av tjänstepensionsförsäkring som den avlidnes arbetsgivare har tagit (jfr – 58 kap. 13 § IL).

Partnerskap

För registrerad partner enligt lag (1994:1117) om registrerat partnerskap gäller detsamma som för make.

Make - sambo

När det gäller rätt till efterlevandepension avses med make resp. sambo person som försäkringstagaren är eller har varit gift med resp. bor eller har bott tillsammans med under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknar registrerat partnerskap. I sambofallet krävs att sammanlevnaden inte är eller har varit av tillfällig natur men ett faktiskt sammanboende behöver inte upprätthållas när försäkringen tecknas resp. pensionsavtalet ingås. Se avsnitt 5.15.

Inte med sjunkande belopp

Under den första femårsperioden som efterlevandepensionen utbetalas får den inte utgå med sjunkande belopp. Det finns däremot inte något hinder mot att pensionsbeloppen redan under denna tid stiger efter hand. Beträffande fondförsäkringar (unit linked) bortses från sådana beloppsändringar som föranletts av kursutvecklingar på fondandelarna (58 kap. 15 § IL). Motsvarande regel finns för P-sparkonto betr. fondpapper och utländsk valuta (58 kap. 29 § IL).

Varaktighet

Efterlevandepension får utgå högst så länge den efterlevande lever. Delvis skilda regler gäller för make (sambo) och efterlevande barn beträffande hur länge efterlevande pensionen ska betalas ut.

Huvudregeln är att efterlevandepension som utgår till make eller sambo inte får upphöra tidigare än fem år efter dödsfallet. Om maken eller sambon ingår äktenskap tidigare får efterlevandepensionen dock upphöra i samband därmed. Om det i försäkringsavtalet resp. pensionssparavtalet har angetts en viss tidpunkt då ålderspensionen ska upphöra men pensionsspararen avlidit under utbetalningstiden och återstående pensionsutbetalningar enligt avtalet ska utgå som efterlevandepension får dessa upphöra då ålderspensionen skulle ha upphört om pensionsspararen hade varit i livet.

Som barn räknas såväl biologiskt barn som adoptivbarn, styvbarn eller fosterbarn. Efterlevandepension till barn får inte upphöra tidigare än fem år efter dödsfallet om inte försäkringen resp. pensionssparavtalet annars skulle ha upphört inom kortare tid. Alternativt får pensionen upphöra när barnet fyller 20 år. Efterlevandepension kan alltså utgå även till vuxna barn.

Försäkring som gäller efterlevandepension till barn kan också tecknas på försäkringstagarens makes liv. Pensionen får i ett sådant fall inte utgå längre än till dess barnet fyller 20 år.

**Andra
förmånstagare**

Som förmånstagare till P-försäkring resp. P-sparkonto som avser efterlevandepension får inte insättas andra personer än sådana till vilka efterlevandepension kan utgå enligt reglerna ovan.

**20.2.7 Försäkringar med anknytning till
värdepappersfonder**

I denna försäkringsform väljer försäkringstagaren hur kapitalet ska investeras och tar också den finansiella risk resp. chans som detta val medför. Försäkringsbolaget garanterar således ingen avkastning på insatta belopp. I traditionell livförsäkring (P eller K) väljer försäkringsbolaget hur kapitalet ska investeras men garanterar å andra sidan en viss avkastning. Till denna kan sedan komma återbäring.

20.2.8 Försäkringsavtalets utformning

Bestämmelserna om hur ett svenskt försäkringsavtal ska vara utformat i fråga om en P-försäkring finns i 58 kap. 16 § IL. Här anges att de försäkringsvillkor, som är avgörande för om försäkringen ska betraktas som en P-försäkring, ska tas in i försäkringsavtalet. Avtalet får inte innehålla något villkor som är oförenligt med IL:s kvalitativa krav. Motsvarande regler angående P-sparavtal återfinns i 58 kap. 30 § IL.

**Ingen pantsättning
P-försäkringsavtal
får inte ändras till
K-försäkring**

Avtalet ska innehålla villkor om att försäkringen resp. sparkontot inte får pantsättas eller belånas. Avtalet ska vidare innehålla det villkoret att det inte får ändras så att det inte längre uppfyller IL:s kvalitativa krav. En försäkring som uppfyller kraven för en P-försäkring får emellertid anses som en K-försäkring om detta har förbehållits i försäkringsavtalet redan då det tecknades. Dyligt förbehåll kan inte göras i ett P-sparavtal.

Enligt 3 § lagen (1927:77) om försäkringsavtal är överlåtelse, pantsättning, förmånstagarförordnande eller annat förfogande över en försäkring utan rättsverkan om förfogandet skett i strid mot villkor som enligt 58 kap. 16 § IL ska tas in i försäkringsavtalet.

20.2.9 Överlåtelse

I 58 kap. 17 § IL finns bestämmelser om överlåtelse av P-försäkringar. För P-sparkonto finns motsvarande regler i 58 kap. 31 § IL. En P-försäkring får endast överlätas till följd av ändring av anställningsförhållanden, förutsatt att försäkringen före eller efter överlåtelsen är en tjänstepensionsförsäkring (RÅ 2000 not 76). En P-försäkring eller ett P-sparkonto får överlätas på grund av utmätning, ackord eller konkurs eller genom bodelning.

20.2.10 Återköp m.m.

Återköp, resp. för p-sparkonto, förtida utbetalning får i normalfallet ske endast om det tekniska återköpsvärdet resp. kontobehållningen inte överstiger ett prisbasbelopp, premie inte betalats på försäkringen resp. inbetalning inte skett till kontot under den senaste 10 årsperioden och att försäkringen resp. kontot inte är förenat med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande. Återköp av försäkring får också ske om det tekniska återköpsvärdet inte överstiger 30 % av prisbasbeloppet. Om behållningen på ett pensionssparkonto vid den tidpunkt pension får börja betalas ut inte överstiger 30 % av ett prisbasbelopp får kontot avslutas vid denna tidpunkt och behållningen betalas ut. Återköp resp. förtida utbetalning kan undantagsvis få ske även i andra fall. Därvid ska dock skattemyndigheten ha medgett dispens. Det krävs därvid synnerliga skäl. Dispensprövningen ska vara starkt restriktiv.

Återbetalning

Återbetalning får i visst fall ske enligt 13 kap. 4 § ÄktB av en försäkringstagares tillgodohavande. Denna bestämmelse som trädde ikraft den 1 januari 1988 gäller även försäkringar som tecknats före utgången av år 1975. Sådan återbetalning får även ske från P-sparkonto.

Byte av pensionsförsäkring

En pensionsförsäkring får avslutas om försäkringens hela värde direkt överförs till en annan pensionsförsäkring som tecknas hos samma eller annat försäkringsbolag i samband med överföringen och med samma person som försäkrad. Ett sådant försäkringsbyte innebär inte att något belopp ska tas upp eller att något belopp ska dras av vid taxeringen. Möjligheten att kunna överföra värdet till en ny försäkring är beroende av de villkor som försäkringsbolaget bestämt. Bestämmelserna om möjlighet till byta av pensionsförsäkring gäller fr.o.m. år 2000. Tidigare fanns inte denna möjlighet.

20.2.11 Avskattning av pensionsförsäkring

Avskattning av pensionsförsäkring ska ske om försäkringsgivaren överlåter försäkringen till en annan försäkringsgivare och denna inte meddelar pensionsförsäkring eller om försäkringsgivaren för över försäkringen till en sådan del av sin verksamhet som inte avser pensionsförsäkring. Avskattningen innebär att det kapital som hänför sig till försäkringen tas upp i inkomstslaget tjänst.

Enligt 2 kap. 12 och 13 §§ ILP ska en pensionsförsäkring i vissa fall avskattas. Detta ska ske om ett försäkringsavtal som tecknats enligt de regler som gällde 1975 och tidigare efter utgången av år 1976 ändras eller förmånstagarare sätts in eller överlåtelse sker i strid mot de bestämmelser som infördes genom SFS 1975:1347

om ändring av KL.

Denna avskattning innebär att mot försäkringen svarande premiereserv och övriga tillgodohavanden (i princip motsvarande ett tekniskt återköpsvärde och återbäring) vid tidpunkten för ändringen resp. överlåtelsen anses som på grund av försäkringen utbetalt och alltså skattepliktigt belopp under det beskattningsår då ändringen resp. överlåtelsen sker. Försäkringen anses trots att avskattning sker behålla sin karaktär av P-försäkring (prop. 1975/76:31 s. 141).

20.2.12 Allmän pensionsplan

Definition av begreppet allmän pensionsplan finns i 58 kap. 20 § IL. I HL del 3 avsnitt 11 lämnas också en redogörelse för innebörden av begreppet allmän pensionsplan.

20.3 Pensionssparkonto

Definition av begreppet pensionssparkonto finns i 58 kap. 21 § IL.

20.3.1 Utbetalning från pensionssparkonto

Bestämmelserna om utbetalning av medel från p-sparkonto finns i 58 kap. 23 § IL.

20.3.2 Ålderspension

Bestämmelserna om utbetalning av ålderspension från p-sparkonto finns i 58 kap. 24-26 §§ IL. Se även kap. 20.2.4.

20.3.3 Efterlevandepension

Reglerna om utbetalning av efterlevandepension från p-sparkonto finns i 58 kap. 27-28 §§ IL. Se även kap. 20.2.6.

20.3.4 Sparande i fondpapper m.m.

Särskilda bestämmelser för sparande i fondpapper och inlåning i utländsk valuta avseende ålderspension och efterlevandepension finns i 58 kap. 29 § IL. Se även kap. 20.2.4 och 20.2.6. Reglerna innebär att det vid tillämpning av bestämmelserna om att utbetalningarna under de första fem åren inte får ske med sjunkande belopp ska bortses från sådana beloppsförändringar som beror på kursutvecklingen.

20.3.5 Pensionssparavtalets utformning

Särskilda bestämmelser angående pensionssparavtalets utformning finns i 58 kap. 30 § IL. Se även kap. 20.2.8.

20.3.6 Överlåtelse av pensionssparkonto

Reglerna för överlåtelse av p-sparkonto finns i 58 kap. 31 § IL. Se även kap. 20.2.9.

20.3.7 Avslutning av konto i förtid

Bestämmelser för avslutning av p-sparkonto i förtid finns i 58 kap. 32 § IL. Se även kap 20.2.10.

20.3.8 Avskattning av pensionssparkonto

Reglerna finns i 58 kap. 33 § IL.

Behållning på pensionssparkonto som ska ta upp i inkomstslaget tjänst om pensionsavtalet enligt bestämmelser i lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande ska upphöra att gälla. Detta gäller om pensionsspararen avlider och det inte finns någon förmånstagare till återstående behållning på kontot. Detsamma gäller om förmånstagare avlider innan kontobehållningen helt utbetalats och det inte finns någon ny förmånstagare som går i den förras ställe. Avskattning ska också ske av behållning som tas i anspråk på grund av utmätning, konkurs eller ackord .

Vid avskattningen enligt ovan avses med pensionssparkontots behållning marknadsvärdet på kontots tillgångar efter avräkning för den skatt enligt lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel som är hänförlig till kontot. Avskattning på grund av dödsfall sker enligt värdet per dödsfallsdagen.

20.4 Överklagande av dispensbeslut avseende pensionsförsäkringar och p-sparkonton

Av innehållet i 58 kap. 34 § IL framgår att skattemyndighetens dispensbeslut som avser

- utländska försäkringar (58 kap. 5 § IL),
- dödsbos rätt att i vissa fall teckna försäkring för efterlevande pension (58 kap. 9 § IL),
- rätt att betala ålderspension före 55 års ålder (58 kap. 10 § IL)
- synnerliga skäl för återköp av pensionsförsäkring (58 kap. 18 § IL),
- utbetalning av medel från p-sparkonto avseende ålderspension före 55 års ålder (58 kap. 24 § IL).
- förtida utbetalning av medel från p-sparkonto (58 kap. 32 § IL)

får överklagas till RSV. RSV:s beslut i anledning av överklagandet får inte vidare överklagas.